

אותם בכל. וכתוב (שם) היתה להר גדול ומלאה את כל הארץ, משום שנדבקה בימין, (ישעיה ל) אור הלבנה פאור החמה.

ובא ראה, בראשונה כשבא אברהם לעולם, הוארה הלבנה. והתחילה להאיר, עד שהשתלמה בדרגתה בימי שלמה, שהתגדל על הכל, שכתוב (מ"א א) ויגדל את כסאו מכסאך. ועל זה (הושע א) ואברה לי בחמשה עשר כסף, אותם החמשה עשר צדיקים שעד שלמה. ועל זה על ידו נתנה התשבחת העליונה הזו, כדי שיתגדל בה. אבל דוד נאמר בלחש, ולא נתנה לו רשות לגלות.

אמר אני מעשי למלך (תהלים מה), לעורר את המלך העליון. ומי הם מעשי? מי שלא תלוי בו מעשה, מה עושה? שהרי המעשה תלוי למעלה! אלא מי הם מעשי? אלו הם (שם) לשוני עט סופר מהיר. משום שמשבחת בחצות הלילה למלך העליון. שיר ידירת, כמו שנאמר שיר השירים. שמשבחת הגבירה את המלך. אף כאן הגבירה משבחת אותו.

יפיפית מבני אדם (שם), הרי פרשוה החברים באברהם: נתיפית בעליונים - (בראשית טו) אנכי מגן לך. נתיפית בפתחוננים (שם כג) נשיא אלהים אתה. לכה יפיפית, תרין תושבחתן פלילן. הוצק חן בשפתותיך, (שם יח לא) הנה נא הואלתי. על פן ברכך אלהים לעולם, (שם כד א) וה' ברך את אברהם בכל.

אבר בא וראה, הפסוק הזה יש בו סוד עליון, פנגד המלך העליון. אמרתי לו, יפיפית למעלה במחנות העליונים, שמשבחים לפניך. ולמטה באותם צדיקי אמת שעומדים

בגין דאתדבקות בימינא, (ישעיה ל כו) אור הלבנה פאור החמה.

ותא חזי, בקדמיתא פד אתא אברהם לעלמא, אתנהירת סיהרא. ושראת לאנהרא, עד דאשתלימת בדרגהא, ביומוי דשלמה, דאתגדל על כלא. דכתיב, (מ"א א מז) ויגדל את כסאו מכסאך. ועל דא, (הושע ג ב) ואברה לי בחמשה עשר כסף, אינון חמשה עשר זכאין עד שלמה. ועל דא על ידו אתייהיבת האי תושבחתא עילאה, בגין דיתגדל בה. אבל דוד בלחישו אתאמר, ולא אתייהיב ליה רשו לגלאה.

אומר אני מעשי למלך, לאתערא מלך עילאה. ומאי אינון מעשי, מאן דלא תלי ביה עובדא מאי עביד, דהא מעשה לעילא תלי. אלא, מאי מעשי אלין אינון לשוני עט סופר מהיר. בגין דשבחת בפלגו ליליא למלכא עילאה. שיר ידירת, כמה דאתאמר שיר השירים, דשבחת מטרוניתא למלכא, אוף הכא מטרוניתא שבחת ליה.

יפיפית מבני אדם, הא אוקמוה חבריאי באברהם. נתיפית בעליונים, (בראשית טו) אנכי מגן לך. נתיפית בפתחוננים, (שם כג ו) נשיא אלהים אתה. לכה יפיפית, תרין תושבחתן פלילן. הוצק חן בשפתותיך, (שם יח לא) הנה נא הואלתי. על פן ברכך אלהים לעולם, (שם כד א) וה' ברך את אברהם בכל.

אבר תא חזי, האי קרא, רזא עילאה אית ביה. לקביל מלכא עילאה, אמרית ליה יפיפית לעילא במשריין עילאין, דאינון משבחון קמך. ולתתא, באינון זכאי קשוט, דקיימין בפלגות ליליא. הוצק חן בשפתותיך, בשעתא דאת קרי ומקיש לתרע היכלי, (שה"ש ה ב) פתחי לי

אַחֹתַי. עַל כֵּן בִּרְכָה אֱלֹהִים. אִימָא עֵילָאָה
 אַעֲטָרָא לָךְ בְּעֵטְרִין עֵילָאִין. לְעוֹלָם, בְּגִין
 הַהוּא עוֹלָם בְּתַרְאָה, וּבְגִינָה קְאָמַר, דְּאִיהוּ
 אַנְהִיר לָהּ.
 דְּבַר אַחַר. לְעוֹלָם, דָּא יְמִינָא לְעֵילָא. דְּכְתִיב,
 (תהלים קי ד) אַתָּה כֹּהֵן לְעוֹלָם. וְכָל בְּרַכָּאן
 וּמְשָׁחָא טָבָא שְׂרִיין בֵּיהּ, וְאוֹקִימָנָא לִיהּ. וְעַל
 דָּא כְּתִיב עַל כֵּן, כִּד הָאִי כֵּן אַתְחַבְּרַת לְעֵילָא.
 אַבְל בְּזִימָנָא דְאַתְרַחֲקָא מִנִּיהּ הָאִי עוֹלָם, (דף
 טו ע"א) מָאִי כְּתִיב (ירמיה כה ל) שְׂאֵג יִשְׂאֵג עַל נוֹהוּ,
 דָּא מְטְרוֹנִיתָא, בְּגִין דְּאַתְמַנְעוּ מִנִּיהּ בְּרַכָּאן,
 דְּלֹא שְׂרִיין בֵּיהּ, אֶלָּא כִּד הָאִי נוֹהוּ אַתְחַבְּרַת
 בֵּיהּ. וְהָדָא הוּא דְכְתִיב, שְׂאֵג יִשְׂאֵג עַל נוֹהוּ.
 לְקַבִּיל דָּא כְּתִיב, כִּי טוֹבִים הוֹדִיךְ מִיַּיִן לְרִיחַ
 שְׂמֹנֶיךָ טוֹבִים, מָאִי טַעְמָא, בְּגִין דְּבִרְכָה
 אֱלֹהִים לְעוֹלָם.
 מְשַׁבְּנֵי אַחְרִיךְ נְרוּצָה, לְקַבֵּל דָּא כְּתִיב, חֲגוּר
 חֲרָבָה עַל יַרְךָ גְּבוּר. דָּא (ישעיה לד ו) חֲרָב
 לְה' מְלֵאָה דָּם. לְאַתְפָּרְעָא מַחֲיִיבֵיָא, דְּגֵרְמִין
 לְהַ פְּרוּדָא מְלֵעֵילָא. קַרְבִּית יִתְּהּ לְגַבְּךָ לְרַחֲמָא
 עֲלִמָא, וְתַתְּבַסְמוּן כַּחֲדָא.
 וְכִד אַתְקַרִּיבַת בֵּיהּ, אַתְלַבֵּשׁ בְּהוּד וְהָדַר. הָדָא
 הוּא דְכְתִיב, (תהלים קד ב) הוּד וְהָדַר לְבָשֶׁת.
 וּמָאִי טַעְמָא, בְּגִין דְּהֵיאָה שַׁעֲתָא אַתְגַּדֵּל בְּגִין
 דְּאַתְחַבְּרַת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב, גִּדְלַת
 מָאֵד הוּד וְהָדַר לְבָשֶׁת. בְּאִינוּן לְבוּשֵׁין דִּיקַר,
 דְּפִרְשַׁת עֲלִיהּ אִימָא עֵילָאָה. בְּגִין כֶּף (בראשית לו
 ט) הָדַר וְשֵׁם עִירוֹ פְּעוּ, אִימָתִי, כִּד אַתְחַבְּרַת
 בֵּיהּ מְהִיטְבָּאֵל בַּת מְטְרַד. וְעַל דָּא הוֹדִיךְ וְהָדַרְךָ
 וְדָאִי. כְּגוֹוֹנָא דָּא, נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה בְּךָ נִזְפִּירָה
 דוֹדִיךְ מִיַּיִן, נְגִידוֹ דְּאִימָא, דְּאַשְׁקִי לָךְ וּלְכָלָא.
 וְדָא הוּי הוֹדִיךְ וְהָדַרְךָ וְדָאִי.
 וְנִשְׁמַחָה בְּךָ נִזְפִּירָה דִּידִיךְ מִיַּיִן. הַשְּׁפַע שֶׁל הָאֵם שְׂמִשְׁקָה אוֹתָךְ וְאֵת הַכֵּל, וְזֶה הוּא הוֹדִיךְ וְהָדַרְךָ
 וְדָאִי.

והדרך צלח רכב על דבר אמת ועונה צדק, ועונה צדק (תהלים מח), כנגד זה שחורה אני ונאווה. בראשונה, כשנקראת חרב לדון את העולם, נקראת ודאי שחורה. וכעת, כשנקרכת למעלה בעונה, נקראת נאווה. נאווה ודאי בכל. בנות ירושלים - אלו שתים עשרה חיות עליונות גדולות שנקראות כך, וכלן בשלמות. על שהיו כעת בגלות באהלי קדר, חזרו הן כעת פיריעות שלמה ודאי.

ובא ראה, פיון שהחרב ההיא החזרה מהדין שהיה בה, שהכשירו בני העולם את מעשיהם, נעשתה דבר, דבר אמת, והתחברה עם אמת. ואמת בעונה. ואזי צדק בכל, והכל אחד.

הסוף בראש דבר אמת. אמת בראש, שפתוב (תהלים קיט) ראש דברך אמת. הראש של אותו שנקרא דברך, סוף הדרגות, נקרא אמת. הראש בסוף, עונה צדק בלא פרוד, נכללו והתחברו בכל. עונה הראש, צדק הסוף, (משלי כב) עקב עונה יראת ה'.

ותורך נזראות ימינך (תהלים מח) - זה יעקב, שנטל שני חלקים, משום שנדבק בימין לעולמים, שפתוב (בראשית ל) מחשף הלכך אשר על המקלות.

ובשעה ההיא הכל החזר פיריעות שלמה, משום שצד הימין התעורר בעולם, ויד הימין פשוטה לקבל את השבים בתשובה. שתרי עד עתה התקדרו בחטאייהם באהלי קדר, וכעת שחוזרים בתשובה, הם פיריעות שלמה, משום שאברהם התעורר בעולם, ימינו של המלך.

חציו שנונים, פרשוה על אברהם, כשורף אחר כל אותם המלכים בלילה, כשנחלקו

והדרך צלח רכב על דבר אמת ועונה צדק, לקביל דא, שחורה אני ונאווה.

במדמיתא פד אתקריאת חרב למידן עלמא, איתקרי שחורה ודאי. והשתא פד אתקריבת לעילא בעונה, אתקרי נאווה. נאווה ודאי בכלא. בנות ירושלים, אינון תריסר חיון עילאין רברבן דאקרון הכי, וכלהו בשלימו. על דהוו עד השתא בגלותא באהלי קדר, אתהדרו אינון השתא פיריעות שלמה ודאי.

ותא חזי, פיון דההיא חרבא אסתתרת מדין דההו בה, דאכשרו בני עלמא עובדייהו. אתעבידת דבר, דבר אמת, ואתחפרת באמת. ואמת בעונה. וכדין צדק בכלא וכולא חד.

כופא ברישא דבר אמת. אמת ברישא, דכתיב (תהלים קיט קס) ראש דברך אמת. רישא

דההוא דאקרי דברך, סיפא דדרגין, אמת אקרי. רישא בסופא, עונה צדק בלא פירודא, אתפלילו ואתחברו בכלא. עונה רישא, צדק סופא, (משלי כב ד) עקב עונה יראת ה'.

ותורך נזראות ימינך, דא יעקב, דנטיל תרין חולקין בגין דאתדבק בימינא לעלמין, דכתיב (בראשית ל לו) מחשף הלכך אשר על המקלות.

ובההיא שעתא, כולא אתהדר פיריעות שלמה. בגין דסטרא דימינא איתער בעלמא, וידא ימינא פשוטה לקבל לדתיבין בתויבתא. דהא עד השתא אתקדרו בחובבייהו באהלי קדר, והשתא דהדרין בתויבתא אינון פיריעות שלמה, בגין דאברהם איתער בעלמא, ימינא דמלכא.

חציו שנונים, אוקמוה על אברהם, פד רדף בתר פל אינון מלכין בליליא, פד אתפלגו רחמין מדינא, וקטל אינון מלכין.